

„Latweeschu Awischu“

Wisjaunakàs kàra siñas.

Pet. tel. ag. telegraas. 6. aprilī

(peesuhtitas lihds pulkst. 6 rihtā.)

Wiña Majestate Kungs un Keifars pee aktiwas armijas.

Kàra Wehstnesis, 5. aprilt.
Ofiziali. Galma ministratela-
grama.

Wiña Majestatei Kungam un Keifaram labpatikàs eera- stees schodeen, 5. aprilt, pee aktiwas armijas.

Parakstija Keifariskà Galma ministrs ge-
neral-adjutants grafs Frederiks.

Muhsu kaujas fronte pret Wahziju un Austro-Ungariju.

Ofiziali. Kàra Wehstnesis.
5. aprilt. No Augstà Wirsko-
mandeera schtaba.

Karpatos kauju darbiba 3.
aprilt norisinajàs Rostokas
wirseenā. Eenaidneeks, ne-
skatotees us to, kajau zeetis
milfigus faudejumus, 24 stundu
laika ar leeleem spehkeem **ifda-
rija 16 befekmigus usbrakumus**
pret augstumeem, kujs mehs
eepehmà austrumos no Tele-
potschas.

Nakti us 4. aprili pehznik-
nas kaujas muhsukaraspheks
eepehma augstumus deenwidu
austrumos no Pojenassahdshas,
kur mehs eeguwàm daudsguh-
stekù. Pretineeka trihs pret-
usbrakumitikaatsisti.

Pahrejas frontes dajàs naw pahrmaiñu.
Kàra Wehstnesis. Petrogradā,
5. aprilt.

Pee Telepotschas Karpatos muhsu kàra
spehks pahrleezinajàs, ka **austreeschi,
kas usbruka, bij peedfehruschees**.
Schatkaujá ar peedfehruscheem
garigais pahswars bij muhsu
kahjneeku puse, kuriatsita 16
peedfehruscho usbrakumus.

Laiks Karpatos labojas, bet zeli wehl
nelahga.

Kàrsch pret Turziju.

Kàra Wehstnesis. Parise, 3.
aprilt

Frantschu bruþu kugis, kuþch pabalstija
lidotaju ifluhkoschanas darbibu, sekmigi ap-
schaudija El-Arischas apzeetinajumus, kas
atrodas us austrumeem no Suezas kanala, un
turku pulkus pilsehtas apkahrtne.

Kàra Wehstnesis. Londonē,
4. aprilt. Admirilitate sipo, ka transporta ku-
gim „Manita“, kas wedis anglu kàra spehku,
usorukusi Egejas juhà turku torpedu laiwa
un ifschawusi us kugi 3 torpedus, kuji tomehr
nekehruschi. Angju kreisers „Minerwa“ ar
kontrminu laiwam dñinàs pakàl turku torpedu
laiwai, kuþa bij peespeesta usbraukt malà pee
Hiofas salas, kur ta tika ifnihzinata. Torpedo
laiwas komanda saguhstiata. — Sipo, ka no-
slihkuschi kahdi simts no þaudim, kas atradu-
schees us transporta. Tuwaku sipo truhkst.

Salonikos, 4. aprilt. No Mitilines sipo,
ka us Lemnosa salas noteekot sabeedro'o jau-
na pulzinaschanas. Sarosas lihzi
zeltsmala kàra spehks.

Ofiziali. Kàra Wehstnesis.
5. aprilt. No Kaukalijas armi-
jas schtaba.

Peejuhàs wirseenā 3. aprilt notika ap-
schaudischanas. Pahrejos wirseenos naw pahr-
maiñu.

Kàra lauks Franzijà un Belgijà.

Kàra Wehstnesis. Parise, 3. aprilt.
Ofizials rihta sipojums.

Pee Nordam deloretas mehs
nakti no peektdeenas us sestdeenu atsitàm
wahzeeschu 3 pretusbrakumus. Enas ee-
leja muhsu smagà artilerija sekmigi bom-
bardeja wahzeeschu apzeetinajumus. Scham-
papa pée Partas eenaidneeks muhsu
transcheju tnwumà uspridfinaja diwas mines
un eepehma no sprahdseeneem ifzehluschos
eedobumus, bet mehs wipu no weena jau iß-
sitam. Wogefos mehs eewehrojami pa-
wirljamees us preekschu. Pee Metze-
rajas muhsu medneeki spih-
doscha usbrakuma eepehma
1285 metru augsto Schneppoln-
rita kalnu.

Belgija anglu lidmaschina saschah-
wa wahzu lidmaschinu. Pilots (brauzejs) no-
nahwets, ofizeers-illuhks saguhstits. Weens
no muhsu gaisa kugeem bombardeja Freibur-
gas (Bregawà) gaisa lidoschanas parka staziju.

Daschadas siñas.

Armijas Augstà Wirskomandeera schtaba sipojums.

Ofiziali. Kàra Wehstnesis,
4. aprilt

Pehdejä laikä pawairojuschees gadijumi,
kad priwatas personas waj ari daschadas ee-
stahdes greeschas ar lubgumeem pee armijas
Augstà Wirskomandeera waj ari manis
preeksch sipojuma Wiña Keifariskai Augstibai,
lai atzel waj ari astahj spehkà weenu waj
otru rihkojumu, kas it kà buhtu nahkuschi no
Augstà Wirskomandeera un ari ar lubgumeem
par jaunu noteikumu ifdoschanu.

No scheem lubgumeem redsams, ka daud-
das personas pawisam naw skaidribà par
to waras apmehru, ko likums atwehl
Augstam Wirskomandeerim, kuþam dotas
plaschas pilnwaras weenigi kàra lauka ap-
gabala, turpretim, kas atteezas us Ma-
skawas un Kasapas kàra apgabaleem
wipu tagadejä sastahwà, waj ari teem
kàra apgabaleem, kas atrodas wehl tahlak us
austrumeem, tad schee kàra apgabali naw
padoti Augstà Wirskomandeera rihzbai. Ta-
dehj ari wisadi lubgumi par pahrweschanas
paahtinaschanu un pahrwedamo lihdseklu
pawairochanu us dselszeleem, lubgumi par
rekwißijas kahribas pahrgroßbam, par pah-
rikas weelu brihwu pahrdoschanu, par alkohol-
isku dñehreenu tirdsneebas aileegschanu,
par daschadu manu pahrdoschanas aisture-
schana prozentu nemaksaschanas dehj un ziti
tamlihdsigi jautajumi newar tikt ifschikirti no
Augstà Wirskomandeera, bet atkaras weenigi
no weetejäm eestahdem.

Us Augstà Wirskomandeera pawehli scho-
pasinodams, turu par sawu peenahkumu pee-
metinat, ka schahdi lubgumi, nemal neeewe-
rojot wipu ifpildischanas neespehjamibu, ee-
wehrojamà mehrà apgruhtina schtabu wiña
teeschà darbà, kas naw wehlams.

Generals Januschkewitschs.

Stokholmâ, 5. aprilt. No Wihnes
sipo par ifsludinatam jaunam pawehlem, peh-

kujam landschтурmistu (II. schķiras
sēmes sargu) eesaukschanas we-
zums noteikts no 18—50 gadeem.

Parise, 5. aprilt. Eeradàs Franzijà
wahzu guhstā eoschais kapteins Paskals ar
wahzu waldbas preekschlikumu apmainit sa-
guhstitas ziwilpersonas 17 lihds 60 gadu we-
zuma.

Româ, 5. aprilt. No Wihnes sipo, ka
wiusu nedju notikusi apspre-
schanas starp keifaru un Austro-
Ungarijas waldbas lozekjeem.
Sarunam peeschķir swarigu nosihmi.

Kàra ainas.

Zihna ar gaisa kugeem.

Par gruhtibam zihpà pret gaisa kuþu us-
brukumeem „R. Wed.“ Parises korespondents
pasneids schahdu interesantu tehlojumu:

Gandrihs weselu stundu parifeeschi sipo-
kahrigi noskatijas, kà lidoja dirischabli. No 8.
pusem wipus apgaismoja staru meteji. Bet
wipu tik weikli grosija stubri, ka tee nekad
nepalika ilgi gaisma; te pazeldamees, te no-
laidamees, te pehkschçi pagreedamees us
sahneem, tee weenmehr eenira tumsà, tå ka
fortu leelgabaleem un spezialu bateriju mitral-
jefem nebij laika ißschaut uf diisbleem.
Un kà leekas, nakti sawadà staru neteju
gaisma schahweeni neker ahtri kustoschu
mehrki. Kahds azuleezineeks nowehrojis ze-
pelina lidojumu no mahks-las pils Elisejas lau-
kos. Zepelins stalti lidojis pahr slaweno
„Avenue“; wipu apgaismojuschi staru meteji
no „Mont-Valérien“ un no Eifela torpa. Wisu
laiku sem ta un tam kreisà puse plihsa schrap-
neji, bet neweens nekehra mehrki.

Pret wahzeescheeem ifsuhtija dauds aero-
planu. Daschi mani pasiņas redseja sinamà
laika 8 gabalus, kas barā dewàs zepelineem
pretim tik ahtri „kà krihtoschas swaigñes“.
Katram aeroplanam ir mals staru metejs,
mitraljefa un kahdas 10 bumbas. Wipu lidoja
ahtri bet to mehr nepanahza zepelinus.

Kahds pasihstams lidojais man tå stah-
stija par gaisa medibu apstahkleem nakti:

„Ir gruhti. Sawa motora trok-ni newari
wipu dñirdet. Pa-cha staru metejs wahjsch,
un naw weegli wifit wiña starus, ja abi aero-
plani pastahwigi maina weetas. Tas pat gan-
drihs neespehjami. Wipu gan apgaismo staru
meteji no sēmes, bet wipsch tew ifgrošas un
ifgoras, reisem pawisam pasuhd. Kur to mek-
let? Pa labi? Pa kreisi? Augschä waj
leja? Wipsch kahdas 20 reisem maina wir-
seenu. Bes tam staru metejs apschilbina azis.
Gluschi kà sehrkoziñsch tumsà: kamehr
wipsch deg, wari kaut ko redset; ja tas no-
dsee-t, — wisapkahrt wehl melnaka nakts.
Daschreif gan pagadas, ka stari apgaismo ze-
pelinu joti laba momenā, kad buhtu joti if-
dewigi mest bumbu. Bet waj war, peeme-
ram, to „notreekt“ pahr paschu Parisi. Wipsch
jadsenà un janotreez kaut kur us klaja laika,
bet tur naw staru meteju. Zepelinu medibas
tumschà nakts ir tas pats, kas diwkauja ar
dlegusi. Gluschi neespehjama leeta.“

Tik neespehjama, ka schoreis zepelinu
ifmulgoja ir fortus, ir mitraljelas, ir prołektorus,
ir aeroplanus. Milfigee zigari netizamà
pahrdroschibà gluschi meerigi lidoja un gro-
jäs, kur un kurp ween gribuja; redsams, ka
feedonis ir ari zepelinu laiks.

Saprotams, mehs zeram, ka nahkoschà
reisē wipu dabū-pelnito sodu; mehs zeram, ka
ari turpmak wipu bumbas nenodari, leelu po-
stu: dauddas bumbas nemal neplihsa, zitas gan
plihsa, bet postu nenodarija. Wiswairak esam
pahrllezzinati, ka skats, kà to jau sinam no pe-
dñiwojumeem, buhs atkal leelisks un schau-
smigs weenā un tal pascha laika. Teescham
ir kaut kas schausmigs schahda nakts kauja,
kad noslehpumaini gaisa milseji, te parahdi-
damees, te paſuđami, lido pa melnàm debe-
sim un sejh nahwi.

Wakara II. dala koris W. Nagas kunga wadibā nodfeedaja 4 leischu tūtas dfeesmas un latweeschu koris brihwa mahk-lineeka W. Leepīpa kga wadibā 3 latweeschu tūtas dfeesmas. Kori dfeesmas nodfeedaja labi. — Apmeklets bija labi.

Jauna beedriba. Pagahjuschā gadā maija mehnēt Kurzemes gubernatora kungs apstiprināja statutus jaundibinamai Jelgawas pahrtikas beedribai „Patehretajs“. Pehz daudsam puhlem beedribas dibinatajēm iedewees leetu tik tahu aīswirfit, ka pagahjuschā svehtdeenā „Kruschokā“ wareja noturet pirmo sapulzi. Uf sapulzi bija eeraduschees wairak par 150 personam. Sapuljejuschos koprihzbas (kooperazijas) instruktors Friedenberger a kungs if Rīgas papreksch cepafistinaja ar patehretaju beedribu wispahreju mehrki, usdewumu un nosihmi un aīfrahida, ar kahdām sekmem darbojas koprihzbas saweeneyas ahrsemēs, kā ari Rīga un zitās weetās Baltijā un Kreewiā. Tad notika jauno beedru uīpemschanā. Drihlā laikā peerakstijās un eemaksaja wajadligo eestahschanās naudu (1 r.) un dalibas jeb pajū naudu (10 r.) gandrīs ap 100 personu. Pehz tam ifwehleja kandidatus preeksch beedribas amata wihereem, kā ari apspreeda daschus jautajumus, atteezo-schus uī beedribas rihibu. Tā ka sapulze wilkās loti ilgi, tad waldes wehleschanu nahzās atlīkt uī zitu reisi.

Torgs. Jelgawas-Bauskas aprīķa polizijas waide dara wispahribai finamu, ka 21. aprīli plkst. 12. deenā, min. polizijas waldes telpās notiks torgs ar 3 deenas wehlaku perte-torgu, kārā atdos uī maīak solischanu weenashu pasts un pawadopā ustureschanu preeksch min polizijas waldes no 1. julijs 1915. g. līhds 1. julijs 1918. g.

Nosazījumi apskatami ikdeenas, iņemot swinamas deenas, polizijas waldes kanzlejā.

Administratiwi sodi. Leel-Auzes pagasta Wīlis Krischus d. Grīķis par to, ka gribējis eegoht jau zitām pahrdotu zuhku, solidams pahrdewejam par wiū augšiaku zenu, sodits ar 5 rbl. waj 3 deen. zeetuma.

Jelgawas maīpilsonis Wilhelms Ludwiga d. Scheibe par to, ka pee galas pahidōschanas bijis bes baltas bluhfes un preekschauta, sodits ar 25 rbl. waj 3 ned. zeetuma.

Platones pagasta Emilia Gederta meita Sch w e d e , par 2 pubru kartupeļu uīpirk-schanu atkal pahrdoschanai neatļautā laikā, sodita ar 25 rbl. waj 3 ned. zeetuma.

Wahzijas pawalstneeze Marija P a m a k par to ka bes ateezigas walibas atwehles no Leepajas eeradusees Jelgawā, lai gan tai bij sludinats, ka bes atwehles ta nedrihkst ifbraukti, sodita ar 50 rbl. waj 2 ned. zeetuma.

Jelgawas maīpilsonis Stevens Markows Prischtschepeschuk par reklamas ilikschanu logā bes eeprekschejās pölizijas zensuras, sodits ar 10 rbl.

Kowpas pagasta Olga Iwanowna Je ro schenko, par peena uīpirk-schanu atkal-pahrdoschanai neatļauā laikā uī weetejo tirgu, sodita ar 25 rbl. waj 3 ned. zeetuma.

Muhslaiku „lihgawainis.“ Jelgawā, Damoja eelā 3, dlihwojochā Lidija D., 34 g. weza, pag. gada dzembri illasijusi kahdā awīse sludinājumu, ka kahds namdaris ar 7000 rbl. leelu kapitalu wehloties prezēt līhds 40 g. wezu jaunawu waj atraiti. Wipa aīsuhtijusi wehstuli awīses kantori un sanehmusi atbildi no kahda Japa Melderā, Rīga, Elisabetes eela, 16. dī. 6. Pehz sarakstischanās, kā „J. W.“ ūpo, ta 7. janvarī atbraukusi uī Rīgu satiktees Pehz tam ari „lihgawainis“ Melderis atbrauzis uī Jelgawu un apskatījis wipas saimneezibū. Februāra sahukumā M. aīsrakstiis wipai, lai ta atkal atbrauzot uī Rīgu apspreestees, waj wiū deretu pahrdot sawu namu waj ne un lai pee tās paschas reīes atwedot ari sawu gramofonu, jo wiū wakareem esot gaīsch laiks. Gramofonu ar platem D. atsuhtijusi un 8. februāri atbraukusi ari pati. Sawa „lihgawainis“ dlihwojoklī ta atradusi schuhpojochus wiħreeschus schaubigu seeweeshu sabeedribā. M. meh̄ginajis to pahrlēzinat pēmt dalibū wiū sabeedribā, jo Rīga tā esot parasts dlihwot. D. tomeahr leegusēs peedālīes un nakti pahrgulejusi kahdā weenīzā, kur rihtā eera-

dees ari „lihgawainis“. Pehdejais pastahstijis, ka esot administratiwi sodits ar 500 rbl. un ja nesamaksaschot sodu, buhschot speests noseh-dei 2 mehneschus un tā zeetischot leelus faudējums sawos uīpēhmumos. D. nopratusi, ka kritiūsi blehscha nagos, un pēprasijsi atpakaī gramofonu. 18. martā tā no jauna ee-braukusi Rīga, bet „lihgawaina“ dlihwojoklī satikusi tikai kādu wezaku seeweeti, kārā pastahstijusi, kā Melderis izzeeschot zeetuma administratiwu sodu un ka gramofons esot lombardā. Taī paschā laikā dlihwojoklī eeradusēs wehl kahda seeweete, kārā ari meklejusi wiū peewihluscho „lihgawaini“. Polizijai il-dewas peenahkt, ka D. teescham kritiūsi nagos Grundmanim-Milerim, pafihstamajam „muhschigajam lihgawainim“, kuīsch jau peewihlis desmitām jaunām un atraiti.

,Sadlihwe“ sawu nahkoscho, wistuwako (kā 3 reīes nedejā iñnahkt soloscho) beedreni „Jauno Tehwiju“ apsweizina ar schahru amīsanu jautribu: „Jaunās Tehwija“ parauga numurs iñnahza 2. apīlt un ir pilns roshainu zeribu: kad pehz kārā buhschot „nomestas pee malas militārisma atleekas“, tad sahkschotees „atjaunota, labaka dlihwe“; ari kārā wairs nebuhschot. Baltijā sahkschotees „puteklu istihi-chana“ un mums latweescheem buhschot „jauna tehwija“. (Kenzis to buhschotu ir ilzis wehl rīktigaki: „Un buhs tahdi preeki, kureem nebuhs gala ne weenā gala, ne otrā“). Pateesibā, „Jaunā Tehwija“ mums, kā sazit jasaka, ir nu jau no 2. aprīļa schl 1915. gada. Tas „jaunās tehwija“ grenzes un tos zeļus uī tureeni Straumes Jahnis gan naw akurat skaidri nospraudijis, abarbet gada abonenteem wipsch tuhdalit pēsola karti, kārā bodis maksajot weselus 40 kapeikus. Rasi tās lankahrtes tad buhs punkugi parahditas wisas kupizas.

Atbildigais redaktors: **N. Purinsch.**

Isdeweja: Sabdr. „Latweeschu Awises“.

Печатать разрешается военною цензурою.

Митава, 5-го апраля 1915 года.

Galda swarus

1915. g. stempeletus,
dezimal-
sorokowija- } **swarus**
un

swaru bumbas

peedahwā

Tirgot. & Ruhpneeku
Ekonom. Sabeedriba

Jelgawa,
Katoju eelā 46, tāhj. 10-74.

Selta
med.

I. Jelgawas automech.
tschaulischi fabrika

J. Gotthard,

Pasta eelā № 4.
sēteiz zaur dauds targotawam
Jelgawas is wišlabākā materials
isgatawotas

papiroso
,tſchoulites“
wiſos leelumos.

Furpat tabakas magasinā ih-
paschi labas tabakas sortes is
Krimas, to starpā

„Tureckajā Zvēzda“
1/4 mahre. 51 kap., 1/8 mahre.
26 kap.

Atkalpahrdeveeem 10 g. 10 k.
labi (Stamboli, Feodosijā) pa-
pirosi 8 rbl 1000.

Donas agrarbanka

zaur scho pasiņo, ka kārā laika apstākļu dehī teek
slehgta bankas agentura Jelgawā un

D. J. Bredricha kgs

wairs neskaitas par bankas agentu, tadehī wisi klienti
tiklabi tee, kuri sawus ihpaschumus jau pēeteikuschi
bankai, kā ari tee, kuri wehlas pēeteikties us jaunem
aispēhmumeem, teek lugtī greestees taisni pēe bankas

galwenās aģenturas

Rīga, Strehlneeku eelā 9,

kur tiks pasneegtas wisas siņas un paskaidrojumi ik-
deenas no 10—3.

(103-1)

Leel-Sesavas Krāšanas-Aizdošanas kasse

Jelgava, Katoju eelā № 44.

Bilance 31. dec. 1914. g. 1,225,970 r. 18 k.

Kasse maksā par noguldijumeem par gadu līdz 6 1/2% skaitot no noguldīšanas deenas. Noguldījumi atsvabinati no viseem kroņa nodokleem. Par aizdevumem pēm 7 1/2—9%. Rakstu naudas nekādas netop ķemtas. Kasses darišanas noteek katru darbdeenu no plkst 10—3.

Valde.